Technik dispečer / technička dispečerka odpadních vod (kód: 36-167-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání: Vodárenský technik dispečer
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve vodohospodářské legislativě a předpisech souvisejících s provozováním kanalizace	4
Orientace v pojmech a činnostech spojených s provozováním kanalizační sítě	4
Kontrola a vyhodnocování provozních stavů včetně funkčnosti ochrany kanalizační sítě	4
Vedení technickoprovozní dokumentace kanalizační sítě	4
Podávání informací o vzniklých poruchách na kanalizační síti včetně komunikace se zákazníky	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve vodohospodářské legislativě a předpisech souvisejících s provozováním kanalizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základní pojmy a obsah zákona o vodách v platném znění v návaznosti na ES 2000/60	Písemné a ústní ověření
b) Vysvětlit základní pojmy a obsah zákona o vodovodech a kanalizacích a obsah vyhlášky, kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích - vyhlášky č. 428/2001 Sb. v platném znění	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v pojmech a činnostech spojených s provozováním kanalizační sítě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit náležitosti provozního řádu kanalizace a popsat provozní schéma kanalizace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat druhy kanalizačních sítí včetně objektů na kanalizačních řadech a jejich účel (čerpací stanice včetně typů čerpadel, odlehčovací komory, šachty, shybky, spadiště apod.)	Ústní ověření
c) Charakterizovat měřidla odpadních vod	Ústní ověření
d) Popsat postup opravy poruchy kanalizační sítě a přípojky	Ústní ověření
e) Popsat způsoby čištění kanalizačních sítí a monitoringu stavu kanalizační sítě	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola a vyhodnocování provozních stavů včetně funkčnosti ochrany kanalizační sítě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat sledované parametry u čerpacích stanic odpadních vod	Ústní ověření
b) Vyhodnotit hodnoty všech sledovaných parametrů	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat možnosti mechanického a elektronického zabezpečení objektů včetně kamerových systémů	Ústní ověření
d) Popsat koordinaci činností a spolupráci s vodárenskými provozy a středisky při řešení poruch kanalizačních sítí	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení technickoprovozní dokumentace kanalizační sítě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a vysvětlit typy provozní a technické dokumentace a způsob jejich vedení	Ústní ověření
b) Popsat náležitosti protipovodňových plánů včetně povinností majitele objektů v zátopovém území	Ústní ověření
c) Vyhodnotit výstup z Geografického informačního systému (GIS) o stavu a parametrech stokové sítě	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Číst v technických výkresech a pasportech kanalizační sítě v listinné a elektronické podobě	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Podávání informací o vzniklých poruchách na kanalizační síti včetně komunikace se zákazníky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat druhy informací, které dispečer podává veřejnosti	Ústní ověření
b) Vyjmenovat druhy informací, které dispečer podává příslušným vedoucím útvarů	Ústní ověření
c) Předvést praktickou komunikaci asertivního jednání se zákazníkem, samosprávou a státní správou dle modelové situace	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést telefonní hovor se zákazníky dle modelové situace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Uchazeč si s sebou ke zkoušce přinese vlastní pracovní oděv, obuv a psací potřeby.
Pokud ve vodárenské společnosti existuje demo verze softwaru dispečinku, může být pro účel zkoušky využita.
Autorizovaná osoba připraví ke zkoušce modelové situace, na kterých odzkouší vybraná hodnoticí kritéria.
Příklady modelových situací:
1) Kompetence: Orientace ve vodohospodářské legislativě a předpisech souvisejících s provozováním kanalizace
- zákon 274/2001 Sb. – zejména se jedná o § 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 18, 19, 20, 21
2) Kompetence: Orientace v pojmech a činnostech spojených s provozováním kanalizační sítě
- autorizovaná osoba připraví provozní schéma kanalizace
3) Kompetence: Kontrola a vyhodnocování provozních stavů včetně funkčnosti ochrany kanalizační sítě
- autorizovaná osoba připraví 3 měsíční sledování provozních stavů (tlaky, hladiny v akumulacích, chody čerpadel apod.)
4) Kompetence: Vedení technickoprovozní dokumentace kanalizační sítě
- autorizovaná osoba připraví technické výkresy a pasporty kanalizační sítě v listinné a elektronické podobě
5) Kompetence: Podávání informací o vzniklých poruchách na kanalizační síti včetně komunikace se zákazníky, např.: porucha na kanalizační síti, objektu, čerpací stanici odpadních vod apod. Modelové situace jednání např. s objektivně nespokojeným či verbálně hrubým zákazníkem.

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet zejména k přesnosti, kvalitě a dodržování platných zákonů a norem. Je potřebné posuzovat rovněž samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště nebo daných obecných zákonných předpisů a norem. Ověření některých odborných způsobilostí lze provést rovněž elektronickou formou v simulovaném prostředí (na modelu u konkrétní čistírny odpadních vod nebo kanalizační sítě).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání stavebních nebo chemických nebo elektrotechnických nebo strojírenských nebo ekologických a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti vodárenství nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti vodárenství, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
b) Vyšší odborné vzdělání v oblasti stavebnictví nebo chemie nebo strojírenství nebo ekologie nebo elektrotechniky a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti vodárenství nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti vodárenství, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na stavebnictví nebo chemii nebo strojírenství nebo elektrotechniku nebo ekologii a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti vodárenství nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti vodárenství, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Zkouška probíhá v budově vodárenské společnosti nebo na dispečerském pracovišti, případně v odpovídající učebně nebo místnosti pro zkoušení písemné a ústní části zkoušky.
• odborná učebna
• psací potřeby
• technické podklady spojené s provozováním kanalizační sítě: provozní řád, protipovodňový plán, technologické schéma kanalizační sítě, technické výkresy, výstupy z digitální dokumentace
• osobní počítač s patřičným softwarem
• 3 měsíční sledování provozních stavů (tlaky, hladiny v akumulacích, chody čerpadel apod.)
• právní předpisy - zákon o vodách, zákon o vodovodech a kanalizacích, zákon o ochraně veřejného zdraví, vyhláška č. 428/2001 Sb., vyhláška č. 252/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR, SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.
Vodovody a kanalizace Jablonné na Orlicí, a. s.
Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.
TEPVOS, spol. s r. o., Ústí nad Orlicí